

A víz ünnepe

[2011. február]

(Részlet a Verhovina madarai című ciklusból)

Október első szerdája ünnep Verhovinán, a vizek napja. És a háromlábú asszony napja is, aki a közeli Néma Erdőben lakik, és akinek a szobrát, amely Jablonska Poljana közepén áll, erre a napra virradóan, valaki évről évre azzal tisztel meg úgy, hogy egy fél szilvát az első és második, egy másik felet pedig a második és harmadik combja közébe biggyeszt.

Anatol Korkodus brigadéros kora reggel fölírta szénnel, jó nagy betűkkel egy darab kartonra, hogy háromnegyed tizenegyig mindenki fejezze be a mosást, mert tizenegykor elzárjuk a csapokat, odaadta Balwinder hivatali mindenesnek, hogy tüzze ki a közmosoda ajtajára, engem pedig átküldött a Két Cefréhez címzett fogadóba, hogy estére kerítsenek el számára függönnyel vagy paravánnal két asztalt az étterem utca felőli traktusában, egyiken kettő, a másikon négy terítéssel.

Klara Burszen kisasszonytól tudom, akinek különféle, ilyen meg olyan, találmányra összeszedett magyar nyelvű könyvekből minden péntek délelőtt felolvasást tartok, hogy valamikor, még a ködös középkorban, egy fagyos őszi éjszakán, pont egy szerdai piacnapra virradóan, a szállás határában, egyszerre kilenc helyen hévizek fakadtak, gőzszlopok törtek a magasba, amelyek a telihold fényében gyémánt lobogásukkal a legmélyebb alvókat is fölriasztották. Reggelre, amikor Jablonska Poljanán már az út menti árkok is a hegyoldalról bő ereken leömlő meleg víztől gőzölögtek, és mindenki szájtátva a szabadban ácsorgott, előjött a Néma Erdőből Militzenta, Verhovina védőszentje, akinek három lába volt, hogy csak úgy suhant a rétek fölött, jött, és a piaci népek szeme láttára megáldotta a halmokat, amelyek között a hévizek buzogtak, ezzel az egész területet, a Medwayától a Brusztynai mocsarakig, pont amennyit a Paltin lejtőiről a tekintet képes befogni, ezer évre a Czervenskyek gondjára bízta.

Első hallásra átlátszó, bárgyú kis mesének tűnt, amelyet alighanem valamelyik elmés Czervensky eszelt ki, hogy a Jablonka forrásvidékét, Verhovinának ezt a kies csücskét tőlük senki el ne vitassa, az viszont bizonyos, hogy a kilenc hőforrás kristályfüggönyei most is ott lebegnek a Paltin lejtői fölött, Háromlábú Szent Militzenta mohos kőszobra ott áll Jablonka közepén, október első szerdája pedig egész Verhovinán a vizek ünnepe.

Aznap estére Anatol Korkodus a vacsora étrendjét is megszabta, és mivel attól tartott, hogy nem adom elő elég pontosan, leíratta velem egy kockás füzetlapra, hogy Edmund Pochoriles fogadós másolja át színes krétával palatáblára, és tegye ki az asztal közepére. A vacsora étrendje így szólt: tejszínes vadköményleves csurgatott galuskával, majd kakukkfüves aludttejben pácolt, roston sült pizstráng petrezselymes burgonyával és fokhagymamártással, valamint kapos-ordás rántott palacsinta vörösfonya-öntettel. És Pochoriles, aki konyháján maga főz vendégeinek, ne feledje zsályafüves tökmagolajjal öntözgetni az izzó paraszat, hogy füstje illatos mázzal vonja be a piruló halat. Mivel ilyenkor október elején korán alkonyodik, estefelé, úgy öt órára álljon minden készen a vendégek fogadására. Itt lesz Mordwinn kapitány a vízfelügyeletől, valamint a régi barát, Kodrin csernovitzi intendáns komisszár a titkárával, és lehet, eljön a lembergi segédpüspök is.

Edmund Pochoriles fogadós, miközben végighallgatott, kinézett az ablakon. Kivette kezemből a teleírt kockás cédulát, átböngészte.

És ha véletlenségből nem ízlik nekik, ki fogja ezt az egészet megenni?
Maga most viccel. Mért ne ízlenék? Anatol Korkodus ismeri a vendégeit. Ő csak tudja, mit rendel nekik.
Lehet, nem jól tudja.

Közben visszatért Balwinder is azzal a fura hírrel, hogy valaki fej magasságig, körös-körül lemeszelte a közmosoda falát, és emberi alakokat festett rá. El is indultunk Anatol Korkodussal, hogy megnézzük, és amint kiértünk az utcára, máris arany fényesség kezdte bántani a szemünket. Az a valaki, aki valószínűleg a hajnali derengésben dolgozott, meg sem várta, hogy száradjon meg az alapozás, rózsaszín felhőket festett rá, melyeken mezítlábas, nagy szemű, szakállas szentek sétálnak, a fejük körül, mint egy távoli óriásbolygó gyűrűje, arany glória fénylik. A fénykoszorút valami villódzó aranyfestékekkel kenték oda, hogy fénye most is sziporkázva ugrált a szemközti falakon.

Valaki, akinek drága festékekre is futja, hülyeségekkel foglalkozik, mondta Anatol Korkodus. Körbejárta a közmosodát, néha ujjával megérintette a friss festést, megszagolta, aztán szólt Balwindernek, hogy spaklival vakarja le, majd meszelje le akrilfestékekkel vastagon az egészet, majd amikor megszáradt, még egyszer, hogy nyoma se maradjon ennek az otrombaságnak.

* * *

Jablonska Poljana a közeli Néma Erdővel, az érclelő-vágatokkal, meleg forrásaival és a Medwaya jeges ormaival emberöltők óta a Czervenskyek birtoka volt, akik egy tornácos udvarházban laktak, a Talpasok utcájában, a Háromlábú Asszony szobra mögött, szemben a Paltin oldalában lobogó ezüst drapériákkal. Egészen addig, amíg egy éjszaka váratlanul, mindenüket otthagya, el nem tűntek a településről.

Ezt is Klara Burszen kisasszonytól tudom, aki a Boursin tanya gazdája, Jablonska legrégebbi lakosa, aki péntek délelőttöként, miután felolvasok neki, fizetségül néhány palacsintát süt, miközben ő is előad valami régi verhovinai történetet. Hogy bár elmenni őket senki sem látta, arra a dermesztő hajnalra mindenki emlékszik, amikor kiderült, hogy a Czervenskyek már nincsenek ott. Az első gyanús jel az a sisterső csend volt, amely az elhagyott falak közül áradt, mígnem egyszerre éles roppanással és csak úgy magától kitört a ház valamennyi ablaka, a hirtelen támadt légvonatban, a túllfüggönyök veszett lobogása közepette, a falak közé betört a Medwaya hidege, a kredencekben a kristály és porcelán didergésbe kezdett, úgy, hogy a csilingelés Jablonska Poljana legutolsó házába is eljutott.

Elmentek, itt hagyták mindenüket. Lehet, megtudták valamit. Talán kiszámolták, hogy letelt az ezer év, amit Szent Militzenta még a középkorban ígért nekik, és elmentek, hogy őket már az ezer évet követő első nap se érje itt.

Évtizedeken át nemhogy ember nem lépett a falak közé, de még a kapu kilincséhez sem mert érni senki. Mígnem egy tavasszal gyalogos utas érkezett, lobogó hajú fiatalember, hátán hátzissákkal, nyakában távcsővel, fölmalházott szamarát kantárszáron vezetve, mögöttük egy barnás bőrű, erősen kancsal ember kullogott. Körüljárták az épületet, majd saját kezűleg lesarlózták az udvaron derékig érő gatz, kihordták a falak közül az üveg- és porcelántörmeléket, leszórták a kaputól a lépcsőig, elegyengették, hogy az éjszaka sötétjében is ösvényként derengjen. Miután seprűvel kiűzték a baglyokat és kuvikokat a falak közül, fölvakarták a padlóról a megkövesedett madárürüléket, a beleragadt tollút, és minden helyiséget felsúroltak, az erősen kancsal ember, név szerint Balwinder, beüvegezte az ablakokat, a fiatalember pedig behurcolkodott, és valamennyi csempekályhában tüzet rakott. Hogy új lakója van a Czervensky-féle háznak, mindenki egyszerre tudta meg, abból, hogy a ház kéményeiből füst emelkedett a magasba. Az új lakó egy darab gyalulatlan deszkára rávéste: Vízfelügyeleti brigád, és kiakasztotta a kapura. A brigád egyetlen személyből, a brigadérosból állt. Anatol Korkodusnak hívták.

Anatol Korkodus az öregem. Ő volt az, aki egyszer értem jött Monor Gledinre, kiválasztott kétezer gyerek közül, kiváltott a javítóból, és magához vett, hogy verhovinai napjait, a vizek fölött viselt gondjait

megossa velem. Azóta az egykori Czervensky-házban lakom, és éjjelente, amikor néha Anatol Korkodus bős horkolása elcsitul, a Czervensky-féle didergő porcelánok hangját hallom bolyongani a falak között.

Anatol Korkodus délelőtt újra átküldött a fogadóba azzal, hogy borra Pochorilesnek ne legyen gondja, mert azt szokás szerint a vendégek hoznak magukkal, csak étvágygerjesztőnek számít majd egy-egy pohárka tárnicsgyökér-pálinkára. Pochorilest a konyhán találtam, éppen verhovinai későn érő kukoricából készült főzni egy teli fazékkal. Meghallgatta, mit üzen Anatol Korkodus, aztán Danczura unokahúgomat szólította, aki a fogadóban szolgált, hogy a délelőtt folyamán fürödjék meg, bodorítsa be a haját, estére pedig gondoskodjék magának tiszta kötényről és kikeményített pártáról. De még azelőtt, nehogy tiszta ruháit összekenje, hozza el Hamilcar Nikonuktól azt a fél berbécset, amit megrendeltek tőle, és a combját, valamint a nyaktáji részeket aprítsa fel haramiatokánynak.

Berbécsre is vár vendéget?

Berbécsre mindenképp. Másról így hirtelenjében nem is tudok.

Most komolyan beszél? Mert például ma reggel én is itt jártam, és pisztrángot rendeltem magától vacsorára.

Estére kiderül, lesz-e pisztráng, vagy sem.

Délfelé, amikor Tatjana macskámmal éppen sétára készülődtem, vasvillával a kezében Balwinder keresett. Megkért, hogy kísérem át a közmosodába, mivelhogy ő nagyon fél a rókáktól, márpedig a mosodából távozó asszonyok újságolták útban hazafelé, hogy egy szelíd róka besétált a nyitott ajtón, megállt a mosoda közepén, és bármivel is próbálták ingerelni, onnan el nem mozdult.

A kocka alakú épület, cirádás homlokzatával, ovális ablakaival Isac Gold pénzéből amolyan kisebb zsinagógának épült, de mire elkészült, az egész Gold és az egész Man nemzetség átkeresztelkedett lutheránusnak, a terem már évek óta üresen állt, amikor Anatol Korkodus átalakíttatta közmosodának. A meleg víz a Paltin lejtőről, a termálforrásokból érkezett, a fal mentén sorakozó köteknők fölött csövezeték futott körbe, tölgyfából faragott csapokkal. Miközben Jablonka asszonyai mosnak – tizenöt-húszan is elférnek egymás mellett –, a hodály pukkadásig megtelik gőzzel, és mint a vatta, elnyel minden hangot, de most, hogy kosaraikban a kimosott ruhával az asszonyok eltávoztak, Balwinder pedig korábban megnyitotta a szellőző ablakokat, a levegő kitisztult, a léptek visszhangosan kopogtak az üres hodály nedves falai között. Az egyik sarokból, mintha valaki elfelejtette volna elzárni a csapot, a víz csurranása, halk löcsbölés hallatszott. A róka a mosoda közepén, a lefolyó rács közelében tekintetében mély szomorúsággal mozdulatlanul állt. Mellette habos víz csorgott az elnyelőbe.

Bár a bejáratra kiakasztott feliratból bárki tudomást szerezhetett róla, hogy a zárás ideje rég elmúlt, az egyik köteknő előtt lócán Nika Karanika, az új gondozónő ült, a cinege démon, mögötte a tölgyfacsapból víz csorgott. Túl volt a mosáson, most egy kannából mezítelen lábát öntözgette, a víz habosan kanyargott a lefolyó felé, ami mellett a róka tanyázott.

Nika Karanika néhány hete minden batyu nélkül, mezítlábra húzott, kitaposott gumitopánkában és egy szál köpenyben érkezett, papírjai sem voltak, csak a nevét lehetett tudni, amit, a déli, tengerparti népek szokása szerint, két kézfejen tetoválva hordott, ahol ő született, ott már csecsemőkorban kézfejere égetik tüvel a gyerek nevét, hogy később ne tudja letagadni. Azt mondta, jött a beteggondozói állást elfoglalni, amiről, ki tudja, honnan, megtudta, hogy pár nappal korábban megüresedett. Anatol Korkodus miután hosszasan elnézte, türelmesen végighallgatta, azt mondta, nem, sajnálja, de egy ilyen fontos lépéshez nem érez magában elég bátorságot, szó sem lehet róla. Hogy miért, arra nincs magyarázat, de a nő közelségétől remegni kezd, hirtelen elszállnak gondolatai, agyába hidegség költözik, miközben elforrósodnak a csontjai. Márpedig démonokra nem tanácsos betegeket bízni. Mégis, miután napokon át könyörögtem neki, a nő pedig bemutatta, hogyan tudja Aliwanka jósnő kezéről a szemölcsöket fecskefű nedvével, majd pusztá simogatással percek alatt eltüntetni, fölvette próbaidőre. Nadja Kapusztin, a korábbi nővér nemrég megszökött, a beteggondozó akkor már hetek óta üresen állt, Jablonska Poljanán nem volt ki ellássa a betegeket.

Nika Karanika most ott ült egy lócán, a félig telt köteknőből merített néha egy kannával, és lábszárát öntözgette. A víz a róka mellett elcsorgott a csatornalefolyóba, érte a farkát, lábait is, de ügyet sem vetett

rá.
Álljunk csak meg, mondtam Balwindernek. Maga most hazamehet.
Megpróbál vele egyedül elbánni?
Vigye a villát is, kérem, menjen, hagyja itt a kulcsokat, én majd bezárom a mosodát.
Nika Karanika közben, túl a lábmosáson, azon iparkodott, hogy fekete gumitopánkáját lábára húzza. Elég furán néz ki, amikor valaki nem éri el a saját lábát, de a hajladozás neki láthatóan nehezebbre esett. Egyébként járása is bicegős volt egy kicsit. Állítólag egyszer megkéselték. Háta közepébe szúrtak, úgyhogy a penge hegye beletörött, ott mocorog most is a csigolyái között.
Körbejártam a termet, a billenő karral egyenként becsuktam a magasban körbefutó szellőzőablakokat, végül megálltam előtte. Kék selyemköpeny volt rajta, melyre fénylő fonállal szálldosó madarak, pintyek, süvöltők, kenderikék és cinegék voltak hímezve, ha kicsit hunyorgott az ember, úgy nézett ki, mintha nem is varrva lennének, hanem körülötte röpködnének. És azt hiszem, a köpenyen kívül nem is volt rajta egyéb semmi. Elképzelttem a selyem homályában sima, drapp hajlatait, borostyán köldökét, hasa alatt forró kis kelyhét, és összefutott a nyál a számban.
Jó napot, mondta, nézze csak, milyen helyes kis kutya, úgy gondoltam, hazaviszem, mindjárt be is térek Akimofte boltjába pórázni, nyakörvet venni neki.
Magát most azonnal kikísérem innen, suttogtam tikkadtan, mivel a termálvíz kénes-sós szagába keveredve Nika Karanika illatát is megéreztem, nem kutya, hanem róka, és beteg. Egyébként is ünnep van, be kell zárnom a mosodát. Ha nem boldogul a papucsával, én majd segítek fölhúzni.
Azt nem szeretném. Nem vagyok hozzászokva, hogy hozzám érjenek.
Bár korábban ülő helyzetben nem tudta, most, ahogy felállt, egyszerűen belelépett a topánkába. Közben újra meglegyintett az illata, most már kontyba kötött hajából, a tengeri sós levegőé, amibe kesernyés kardamonfűst keveredett.
Menjünk. És amíg még idebenn vagyunk, mondanom kell magának valamit. Lehet, nem fog neki örülni. Csak el ne küldjenek innen.
Talán még annál is rosszabb. Úgy tudom, két egyén érkezett Poljanára, a fogadóban szálltak meg. A nevük Demján és Kozma, azt állítják, orvos szerzetesek, és gyógyítani jöttek. De nem orvosságszagúak, nem is avas zsírszagúak, mint a szerzetesek, hanem tengervíz a szaguk, ugyanaz, mint amelyet a déli szelek fújnak a maga hajába is. A fogadó szobájából, a függöny mögül lesnek kifelé egész nap. Az a gyanúm, magára. Érdekes, amiket mond. Mert én nem éreztem, hogy néznének bármiféle ablakból.
Pedig biztosan keresni fogják, de maga szóba ne álljon velük. Nem szeretném, ha bármi baja esnék. Mert ezek ugyanazok lesznek, akik egyszer már megkéselték, és továbbra sem nyugszanak. Most pedig menjünk. A kancsal Balwinder figyel a túloldalról, és be kell zárnom a mosodát.
Magának most biztos valami oka lehet, hogy ilyesmik járnak a fejében.
Igenis, ahogy mondja, oka van. Éspedig az, hogy maga nekem minden egyes nap, és a nap minden egyes órájában eszembe jut. Hogy miért, azt nem tudom.

Délben Balwinder áthozta a kantinból az ebédet. Olajban pirított vagdalt hús volt, párolt savanyú káposztával, a káposzta le volt öntve bőven paradicsommártással. Anatol Korkodus ekkor, mintha a kantinból valami gonosz üzenet érkezne, hirtelen elkomorult, egy darabig csak mogorván döfködte az ételt a villájával. Káposzta paradicsommal? Na ne! Ezt nem fogjuk bevezetni. Balwinder vigye vissza, és mondja meg a konyhaasszonyoknak, hogy nem tartom jó ötletnek. Miután egy húsdarabkát megpiszkált, el is tolt a tányért maga elöl.

Ott ült mellette a kis törpe Roswitha is, a házi állatkája, megkocogtatta a tányérját:

Láttál te életedben paradicsomos káposztát?

Roswitha nem válaszolt. Néma volt.

Aztán az öregem, mintha kicsit megenyhült volna, melegen hozzám fordult:

Este majd bepisztrángozunk. Ha nincs kedved a konyhán enni Danczurával, szólni fogok, hogy küldjenek át neked is egy adaggal.

Erre megjegyeztem: este berbécs is lesz. Mert ha lehetne, én inkább a berbécstokányt választom. Úgy tudom, Pochoriles valakiknek berbécset is készít zsviványmódra vacsorára.

Jól teszi. Csak készítsen, másoknak azt készíti, amit akar. Attól, hogy mi ott ünneplünk, azért más is

betérhet oda vacsorázni, nem igaz? Azért is kértem, hogy kerítsék el az ablak alatti asztalokat. Remélem,

pontosan átadtad az üzenetemet.

Anatol Korkodus ekkor egészen közel a tányéromhoz rákönyökölt az asztalra:

Most pedig szabad lesz megkérdeznem, mi lett a rókával?

Rázártam a mosoda ajtaját. Valamivel el kell majd kábítani. Meg kell beszélünk, mi legyen vele.

Jó. És akkor mi ez a dolog a szerzetesekkel?

Mire gondol?

Akikről mesélsz. Akik állítólag Pochoriles fogadóiban laknak az emeleten. Hogy még név szerint is ismered őket. Csak pont én nem tudok róluk.

Nem is tudhat róluk, mert csak kitaláltam őket. Hirtelen úgy éreztem, mindenképp valami fontosat kell mondanom neki.

Te nem azért vagy itt, hogy kitaláld Poljana és a fogadó vendégeit. Tudhatnád, hogy nagyon is nem mindegy, hogy járkál-e errefele idegen, és ismerjük-e vagy nem a szándékait. Ha emlékszel még a lóarcú vagabundusra, akkor tudod, mire gondolok.

* * *

Dominik „Madarász” Mordwinn kapitány, vízügyi biztos az őszi számvetés idején, ami egybeesett a madárvonulással, évről évre kiköltözött néhány hétre Jablonska Poljanára. Ilyenkor Anatol Korkodussal végigjárták a Paltin lankáit, a Medwaya völgyecskéit, lajstromba vették a csillogó ereket, amelyek behálózta a lejtőket, a völgyek oldalában fakadó forrásokat, újra- és újraszámolták őket, és bár maguk is tudták, túl sok értelme nincs a dolognak, mintát vettek belőlük, és méricskéltek a vízhozamot. De Mordwinn kapitány így is jobbra Anatol Korkodusra hagyta a dolgot. Neki az őszi szemle mellett Klara Burszen kisasszonyra is fájt a foga, akitől a tanyán szobát bérelt, és aki, ha nem is hasonló szenvedéllyel, de látható odaadással érdeklődött a madarak világa iránt. A kapitány rendszerint már kora délutánra végzett teendőivel, a tornácon nyugágyból, plédekbe burkolózva, távcsövét az égre szegezve kísérte figyelemmel a madárcsapatok őszi vonulását, rajzokat készített a megfigyelt alakzatokról, kiszögezte őket az ajtófélfára, és azt remélte, hogy a kisasszony felfigyel a madarak iránti érdeklődésére, és egy bágyadt őszi alkonyatkor, miközben az eget kémlelik, tüdőszínű pongyolájában, melynek nyílásában kékeres keblei szomorkodtak, beleszédül a karjába. De a kapitány erre hiába számított. Klara Burszen hervadó szíve legmélyén egy magyar katonatisztre várt, aki állítólag egy utászvezetnél szolgált túl a hegyvonulatokon, Transszilvániában.

Dom Mordwinn kapitány a madarakat lesve azért még egy darabig tovább rajzolgatott, és ő volt az első, aki valamelyik utolsó szemléje során ráébredt, hogy hiába kémleli várakozva már napok óta észak tükizkék égboltját, nem lát felbukkanni egyetlen madárcsapatot sem. A darvak, ludak, récék és lilikek máskor megszámlálhatatlan csapatai vagy otthon maradtak a magas északon, vagy másfelé vették útjukat. A vonuló madarak valamiért elkerülték Verhovinát.

Közben a távolban mintha a birtok határát jeleznék, körös-körül égnek meredő füstoszlopokat látott, melyek elterültek a felhők alatt, az égbolton. Ha felrémlt is néha a felhők alatt egy-egy hullámzó szürke csík is – akár vonuló darvak is lehettek –, Mordwinn kapitánynak ez már semmit sem jelentett.

Eltűntek a madarak, és mivel Klara Burszen sem engedett neki, elmaradtak a kapitány őszi látogatásai is. Amikor elérkezett az őszi számvetés ideje, Anatol Korkodus kék gumicsizmájában, esőszínű vízhatlan köpenyébe burkolózva, egymaga járta végig a lajstromba vett forrásokat. Néha csak úgy kedvtelésből kikapaszkodott a Boursin tanya mögötti magaslatra is, ahonnan a háztetők fölött terjengő füst és a termálvizek lengedező gőzpásmái már nem zavarták a kilátást. A magaslatról egészen a Brusztynai tavakig lehetett látni, ahonnan a nádasok fölött felhőként gomolygó madársereg gágogása valamikor odáig hatolt, és megütöközt a Paltin lejtőin is.

Anatol Korkodus egy ilyen sétája alkalmával ébredt rá, hogy rajta kívül valaki más is járja a lejtőket. Egy nyírfá törzsén, egy kiálló kéregre akasztva, a hámló selyemhártya simogatásában egy tízszor harmincas katonai távcső lógott. Valaki ottfelejtette. A brigadéros tudta, Jablonska Poljanán ilyen távcsöve nincs senkinek.

Azon az őszön, azokban az őszi hetekben bukkant föl a környéken a lóarcú idegen. Eleinte, mintha csak a

képzetet tenné próbára, messziről kerülgette a települést, hol a hőforrások gőzkárpitjára vetült alkonyattájt otromba árnyék, hol a régi bánya elhagyott vájatai felől villóztak estéknént idegen tüzek fényei, éjjelente pedig Gleznár nyugtalan kutyái jelezték morgásukban fojtott rosszállással, hogy idegen szagot éreznek a közelben. Még Pochoriles fogadós néma eszkimó kutyája is tátogva, két lábon támasztva a kerítést, izgatottan lihegett. Eközben a településről, ahol mindenki ismert mindenkit, és mindenkiről tudni lehetett, hogy mikor távozik otthonról, és mikor tér haza, estére nem maradt távol senki. Idegen ólálkodott a környéken. És az apró jelek, amelyeket az ismeretlen akaratlanul is maga után hagyott, egyre közelebb kerültek a kerítésekhez.

Előbb a deres fűvön, majd később a folyóparti süppedék peremén Anatol Korkodus rábukkant az idegen lábnyomára is. Az első fagyos hajnal volt, az ég színétől kékes derengéssel bőrizött rajta a jég. Jókora, olyan negyvennyolc-ötvenes méretű, recés gumitalp lenyomata volt, mint egy hatalmas túracipőé. Ekkora lába a környéken nem volt senkinek.

A brigadéros tudta, előbb-utóbb személyesen is találkozni fog vele. Mert bizonyára az ismeretlen is úgy akarja. Nem örült a dolognak, nem, semmiképpen sem: valaki, anélkül, hogy személyesen jelentkezett volna nála, magabiztosan, kénye-kedve szerint jár-ke, jön-megy, ismeretlen szándékkal csatangol a birtokon.

Valami előrs lesz, mondtam egy este a brigadérosnak. Jött fölmérni a terepet.

Anatol Korkodus elhűlve bámult rám.

Kinek az előrse?

Csak vicceltem. De maga próbáljon nem gondolni rá. Ha járka is erre valaki, ahogy jött, majd el is megy. Rájön, nincs itt mit keresnie.

De a dolog Anatol Korkodust továbbra is nyugtalanította, ezért azóta, hogy a lábnyomokat is megpillantotta a sárban, esti sétáira néha engem is magával vitt.

Napi teendői után Anatol Korkodus, rendszerint alkonyatkor indult gyalogosan még egy rövid szemlére. A közmosodánál kezdte, ellenőrizte, hogy a termálvíz után, amely a lejtőkről, a meleg forrásokból érkezett, maradt-e üledék a köteknökben, tiszták-e a lefolyók, hogy elzártak-e minden csapot, nyitott pozícióban állnak-e a szellőzőablakok, aztán a Jablonka partján fősétált a Czervensky-révig, leolvasta a vízsztintmérő lécekről az állásokat, fölkapta a Boursin-dűlőn a hévízekhez, körbejárta a forrásokot védő, dróthálóval bélelt kerítéseket, majd az elhagyott meddőhányó töltésén végigsétálva, miután utolsó pillantást vetett az alkony lila párájában elvesző távoli vonulatokra, a település túlsó végén ereszkedett be a házak közé. Legtöbbször beült megszusszanni a Két Cefrébe, Edmund Pochoriles söntésébe. Néha otffeledkezett, és a gyér lámpafényben hosszasan, ködös tekintettel bámult maga elé. Előfordult, hogy Pochoriles közben bezárt és lefeküdt, ilyenkor ő még kiszolgálta magát, a fogyasztásért járó pénzt egy kőhamutartó alatt a pulton hagyva, a konyhán át távozott.

Vele voltam, amikor egyik ilyen esti szemléjén a hőforrások közelében, a szivárványos lepedékkel borított pocsolyák mentén, a sárban újra megpillantotta az idegen gumitalpú mintás lábnyomát. Egészen friss volt, a víz éppen csak gyűlni kezdett benne. Akkor engem hátrahagyva, a lábnyomokat követve, sietve kikaptatott a meddőhányó töltésére.

A töltés túlsó végében, egy erre a célra odagurított fatuskón ott ült az ismeretlen. Merengőn bámult a messziségbe, átadván magát az alkony hangulatának, a látványnak, ahogy a távoli vonulatok a bánatos ködben elvesznek a semmiben, a lila homállyal közeledő éjszakában. Azt is lehetett hinni, hogy megelégtelve a bujkálást, pont Anatol Korkodusra várt, elérkezettnek érezte az időt a bemutatkozásra. De nem, esze ágában sem állt bemutatkozni.

Ő volt az, a nagylábú, a lóarcú. Amúgy fura szerzet: városias öltözékéhez – faközöld szélkabát, barna bársonynadrág – nem túracipőt viselt, hanem hatalmas bocskort. Mintás volt a talpa, motorkerékpár használt gumibroncsából szabhatták. Sapkát nem viselt, mint errefelé mindenki más, mákosan öszülő, rövid sörtehaja volt, hosszúka, függőlegesen barázdált táskás arca, bánatos, olajos szemekkel.

Az idegen is látta Anatol Korkodust közeledni, félretartott fejjel, egykedvűen, közönyös ábrázattal várta, hogy elébe érjen.

Amikor Anatol Korkodus a papírjait kérve megállt előtte, éppen csak megemelte fejét, csodálkozó fintorral bámult rá:

Ugye viccelsz! Én sem kértem a tiedet, nem igaz? Hagyj békén, ha nem látnád, éppen elmélkedem.

Arról sem tudok, hogy tegeződnénk.

Dehogynem. Hát nem látod? Már hogysisne tegeződnénk.

Jó, akkor mondd meg szépen, mi járatban errefelé.

Láthatod, csak úgy nézelődöm. Tetszik a táj. De most már ugye békén hagysz?

Rendben. Nehogy azt hidd, hogy kedvem volna bármiről is vitázni. Ha nem mondd meg, ki vagy, meg ne lássalak még egyszer errefelé.

Megfordult, intett nekem, aki közben utolértem, hogy mehetünk. Az ingoványos, meleg forrásvizektől gőzölgő réten át elindult, hogy a Boursin tanya kerítése mentén beereszkedjék a telepre.

Mégis, mintha egy kicsit zavarban lett volna. Úgy kullogott el onnan, mint akit megverték.

Az estét rendszerint Krik-Krak játék mellett töltöttük, de most be sem fejeztük az első partit, amikor hirtelen fölnézett. Hogy azonnal siessek ki Klara Burszen kisasszonyhoz, kérdezem meg, látott-e máskor is a meddő töltésén üldögelni valakit. A jövőben pedig – erre most kivételesen és nyomatékosan kéri –, valahányszor tornácáról bárki idegen illetőt látna, legyen szíves a helyet és a pontos időt följegyezni. Fura, hogy ilyesmire kérte, ugyanis egy viharos kártyaparti óta már több mint tíz éve nem beszéltek egymással. De most valami arra készítette, hogy büszkeségén túllépjen.

Klara Burszenhez a vaksötét éjszakában éjjel is könnyű eljutni, a ház oromzatán télen-nyáron zászlók lengedeznek. Tölcsérgomba nyers levében áztatott selyemkendők azok, arra, hogy ha a magyar katonatiszt, akire várt, netán éjszaka érkezne, látván a lidérces lobogást, Verhovina kormos sötétségében is odataláljon.

Klara Burszent még a tornácról halk köhintésekkel és magyar szavakkal ébresztettem: „süss fel, nap, süss fel, nap”, hogy ebből mindjárt tudja, hogy ki keresi, mivelhogypont az utolsó pénteken valami ehhez hasonlót olvastam fel neki. Bár magyarul sokat magam sem tudtam, a kisasszonyt néha tanítgattam, úgy, hogy hol az evangélikus liturgiából, hol más könyvekből, néha például egy magyar daloskönyvből, a kotta alatt futó szövegekből felolvastam neki. Klara Burszen megértette, lámpát gyújtott, és hogy jelezze, hogy kész fogadni, válaszolt is: „Kis bárány kertben megfagy.”

Odabenn aztán egyszerűen kinevetett. Hogy azért Anatol Korkodus annyira ismerhetné és tudhatná, hogy neki nem szokása kémjelentéseket írni, ilyesmire arra rátermett embereket szokás fölfogadni. Egyébként, hogy látja-e errefele néha a vagabundust, vagy lát-e bárki mást? Persze hogy lát. Ott üldögél merengőn, hol egy-egy magányos tuskón a Paltin réten, hol a meddőhányó peremén, mért is ne üldögelne. De előfordul, hogy függőágyat köt ki két nyírfa közé, és ott szundikál néha egy-egy egész délutánon át. Üldögél, heverész itt, mint aki otthon van. Nem árt, ha a brigadérosnak is megfordul a fejében, hogy bizony, nem kizárt, valakik megalkudtak a fejünk fölött.

A következő alkalommal már a lóarcú vagabundus szólította meg. Bár a hang a háta mögül érkezett, Anatol Korkodus azonnal tudta, a lóarcú az.

Hé, brigadéros, állj már meg!

Honnan veszed, hogy brigadéros vagyok?

Mesélik. Látom, megint rovod a köreidet. Nem unod?

Ez a dolgom. Úgy látom, kezd errefelé is betyár világ lenni. Én is kérdezhetnék tőled ilyen privát dolgokat, például azt, hogy miért jársz bocskorban a huszonegyedik században? De inkább nem kérdezem.

Kár. Tudnék rá válaszolni. Ha itt maradnál, te is ilyesmiben járnál, mert rájönne, hogy tudomisen milyen század ide vagy oda, az ilyen terepre ez a legkényelmesebb viselet. De te elmész, brigadéros, nem maradsz itt.

Én? Ez komoly? Ezt meg mi a fenéből gondold?

Éltetek itt eleget. Meséld csak el, mi az, hogy brigád, mi itt ez az egész, mi a csudával foglalkoztok itt? De értelmesen. A két fülemmel szeretném hallani.

Vízzel. Volt egy idő, amikor madarakkal is.

Vízzel. No, még ilyet. Ezt nem gondoltam volna. Eddig úgy tudtam, folyik, csorog az magától is. Megfájdul a fejem, ha ilyesmit hallok. Mert tudd meg, haszontalan dolog, a kutyát sem érdekli. A madarakkal pedig tudtommal az a helyzet, hogy a végén mindig elrepülnek. No, nem baj, most majd abbahagyjátok.

Téged valaki ideküldött, hogy ezeket mondd nekem, vagy most itt helyben csak úgy magadtól, direkt a bosszantásomra találsz ki?

Ide figyelj, brigadéros: badarságokat kérdezel.

Egy alkonyatkor, amikor újra friss lábnyomokra bukkant, Anatol Korkodus földúltan kapaszkodott ki a meddőhányóra. A lóarcú most is megelőzte, meleg, megértő hangon megszólította:

Látom, valami nem hagy nyugodni. Vagy nem jól emlékszel arra, amit a múltkor mondtam neked, és várod, hogy elismételjem. Igazam van?

Nincs. Azt hiszem, mi ketten kétfelé beszélünk.

Na ide figyelj! Akkor, hogy megértsd, most az egyszer a kelleténél többet is mondok. Úgy fest a dolog, hogy néhány barátommal szándékunkban áll ide költözni. De még nem tudjuk, mihez kezdünk. Lehet, bányát nyitunk, megbontjuk a régi fejtéseket, fekszik némi pénz az erdőkben is, vagy ki tudja, esetleg valamelyik katlanunkat bérbe adnánk rakétasilónak. Majd kialakul. Miattunk ne aggódj, csak lesz valahogy. De te menj el innen, menj még idejében.

Még ugyanaznap este a lóarcú a Két Cefrében vacsorázott. Mint egy helybéli, zsebre dugott kézzel, kényelmes, hanyag léptekkel egyszerűen végigsétált a Talpasok utcáján. Miután szünnap lévén a vendéglő bejárati ajtaját zárva találta, az udvar felől került, és a konyhán át Edmund Pochoriles háta mögött bement a vendéglőbe. Egy üres poharat kocogtatott, amíg Pochoriles végre kiment a terembe, akkor pedig az étlapot kérte. A fogadós egy szóval sem említette neki, hogy pihenőnap van. Hogy étlap? Ilyesmit Pochoriles nem tartott, a napi étrendet mindig csak krétával írta egy táblára, de aznap egyébként sem főztek, mivel szünnap volt. Az illető végül beérte egy tejfölös puliszkával, amit a fogadós sebtében, gázláng fölött kavart neki, és amelyet, hogy szégyenben ne maradjon, bazsalikomlevéllel takart fokhagymás paradicsomkarikákkal díszített.

Ízlett az idegennek, és még evett, miközben magához intette Pochorilest, és tele szájjal kimutatott az ablakon:

Ott lakik? Ott az udvaron van a hivatala is?

Ott.

Ott tartja a papírjait meg azt a kis gyűjteményét?

Ott.

Jó. Tudtam én is, de tőled akartam hallani.

Ezzel nyugodtan tovább evett. Végül a kanalat kívül-belül lenyalta, majd miután mutatójával kitörölte a tányérra, azt is lenyalta. Pochoriles megkérdezte, megkínálhatja-e egy szivarral, esetleg inna-e valamit, mire összerázkódott: brrr, isten őrizz!

Hallom, a brigadéros csapdákat állított, jegyezte meg, amikor fizetett. Remélem, nem engem készül velük megfogni.

A borzoknak állította, mivelhogy újabban kirágják a termálforrások körül a dróthálót, hogy bejárhassanak lubickolni. Rákaptak a meleg vízre.

Csak nem! Kurva kis borzok! Az a másik meg nem hagyja őket fürödni. Mindenesetre, én úgy tudom, levelet írt az intendáns komisszárnak, és bepanaszolt a lemergi segédpüspöknek is. Hogy valaki itt hívatlanul kószál a kertek fölött. Egy lóarcú! Így, szó szerint. A leírás pedig pont rám illik. Ezért gondoltam, föl akarja nekik mutatni a bőrömet, engem akar mindenáron elejteni. De nem fog, mert már nem lesz kit. Én most elmegyek innen, másfelé szólítanak a feladatok.

* * *

Délután, a halál órájában, amikor Jablonska Poljanára tikkasztó csend ereszkedik, amely mögött az idő múlását csak egy-egy kései darázs dongása és a vizek tompa csurranása jelzi, egy motor pöfékelése

hallatszott, ahogy a kátyúkat és a rögöket kerülgetve dökög fölfelé a Talpasok utcáján.

Egy kvad, szólt ki Anatol Korkodus a szobájából, a takarója alól, ahol, mint minden délután, egy félórásckát behunyt szemmel szendergett. Nézz ki az ablakon, kicsoda.

Overallos, sörtefrizurás gyerek ült a kis terepmotoron, odakanyarodott a Két Cefre bejárata elé, le sem állította a motort, és mint aki ismeri a járást, nem a bejáraton, hanem az udvaron át ment be egyenesen a konyhába. Hamarosan kijött, Pochoriles a kapuig kísérte. Felült a kvadra, észrevette, hogy kissé lejt a terep, mire kikapcsolta a motort, üresbe tette, és a köveket ropogtatva, az abroncsok alatt lassan és halkán elgurult a házak között.

Valami suttyó kis krapek. Még nem láttam erre felé.

Anatol Korkodus délután négy órakor haját mosott, engem pedig elküldött Aliwanka varrónőhöz, hogy hozzam el a kék-fehér csíkos selyemingét és a vörös csokornyakkendőt, amiket külön erre a napra varratott.

Negyed ötkor magára öltötte kék posztóval kivarrt szürke vízügyis egyenruháját, mandzsettáján a kék brigadéros csillaggal, csizmát húzott, egy darabig az irodájában tett-vett, háromnegyed ötkor pedig kiment a kitárt kapu elé az útra, várni a vendégeket.

Miközben az úton föl és alá sétálgatott, odament hozzá Brigitta Konuvalov. Függyöneyei mögül biztos már korábban észrevette, és jó ideje figyelte őt így kiöltözötten. Néhány percen át beszélgettek, aztán Anatol Korkodus nyilván elküldte, mert miközben hosszasan utána nézett, jól hallatszott, ahogy azt mondja:

És arra kérem, ma már ne is várjon, késő estig fontos emberekkel tárgyalok.

Magázta Brigitta Konuvalovot, pedig a kedvese volt. Nem avatta bele napi terveibe, úgy látszik, sokat várt ettől az estétől, és már később sem akart vele találkozni.

Ezután kimentem hozzá, hogy mondjam meg neki: az irodán süketek és némák a telefonok, mintha valahol a távolban örökre elvágták volna a drótokat. És, mint amikor valaminek vége szakad, süketek a mobiltelefonok is. Anatol Korkodus megvonta a vállát, mint akit nem érdekel a dolog: előfordult ilyesmi máskor is.

Kisétált hozzá Hamilcar Nikonuk csendbiztos is. Elújságolta, hogy a vasútállomáson hajnal óta áll egy nyitott vagon tele görögdinnyével. Stecc állomásfőnök nem tudja, kié, és hogy került oda, de bárkié is lenne, ő a sötétség beálltával egy kis taligával elhozza belőle.

Anatol Korkodus megvonta a vállát, faszom a görögdinnyédba, morogta, nem érdekelte a dolog. Nem volt kedve a csendbiztossal beszélgetni.

De valami eszébe juthatott, besietett a házba, és engem kért meg, hogy álljak ki a kapu elé, és jelezzem neki, amikor a vasútállomás felől meghallom a sínautó hangját, vagy éppenséggel meglátom a vendégeket közeledni.

Nemsokára megjelent a küszöbön, mellette a törpe kis Roswitha, akinek szóvalatlanul a fejét simogatta.

Álltak ott egy darabig, végül a lányt otthagya kijött, és újra elfoglalta a helyét a kapu előtt, engem pedig beküldött a fogadóba, hogyha kell, segítsék Pochorilesnek. Odabenn a fogadóban sok tennivaló nem volt, Pochoriles mégis odatett, hogy nedves ronggyal töröljem le az ablakokat. Anatol Korkodus egészen háromnegyed ótig álldogált a brigád kapuja előtt, miközben a nap a hátát sütötte. Háromnegyed ötkor a nap elsüllyedt a Medwaya mögött, a lejtőről nyomban dermesztő szél ereszkedett a falak közé, ekkor bejött a fogadóba.

Hátrament a terem függönnyel elkerített részébe, körbejárta a két asztalt, szemügyre vette a terítéket. A teremben főtt kukorica illata terjengett. Pochoriles, aki a konyhában matatott, a tálalóablakon át megpillantotta, odakialtott neki:

Ma kukoricás napot tartok. Gyere, kóstold meg te is, kíváncsi vagyok, megfőtt-e.

Anatol Korkodus elsétált a tálalóablakig, szimatolt.

Úgy értem, hogy nem a hallal foglalkozol, hanem kukoricát főzöl? És nem érzem a kakukkfűvet, sem a zsályát, és a fokhagymaszagot sem, mondta. Legalább a rostot jó előre bedörzsölhetted volna.

A leves készen van, ha pedig valaki éppen halat kívánna, hát kisütök egyet neki.

A pisztrángról beszélek, amit még reggel megrendeltem.

Én is. Gondoltam, addig nem nyúlok semmihez, amíg saját fülemmel nem hallom, hogy valaki pont sült pizstrángot enne. Akkor fölhozom a veremből, és megsütöm. Nem szeretem, ha sült pizstráng marad a nyakamon.

Azt akarod mondani, hogy nem biztos, hogy lesz, aki megegye? Arra gondolsz, hogy megváltozott volna az ízlésük?

El bírom képzelni. Lehet, ma este valami mást fognak kívánni.

Anatol Korkodus erre már nem mondott semmit. Besétált a pult mögé, és töltött magának. Kezében a pohárral kiállt az ablak elé, és nézte, ahogy a Talpasok utcáján egy lovas fogat közeledik, fölkanarodik a Boursin-tanya felé vezető hepehupás, göröngyös útra, elhalad az ismeretlen magyar katonatiszt sírja mellett, és befordul a Paltin süppedős rétéjére. A távolból annyi látszott, hogy négyen ülnek rajta. Látszott, ahogy a fogat elhalad a kilenc termálforrás mellett, néha eltakarja egy-egy nyírfacsoport vagy gomolygó gőzoszlop, majd megáll a rét végében a meddőhányó töltése alatt. Itt az utasok leszálltak, fölkapaszkodtak a meddő töltésére. Anatol Korkodus anélkül, hogy hátrafordult volna, megkért, töltsék neki újra, ő pedig továbbra is mozdulatlanul állt az ablak előtt. Miközben kortyolgatott, figyelte, ahogy utasok a töltésen sétálgatnak, elmennek egészen a végébe, jókorát kerülve térnek vissza, ahogy a szekér elindul a hullámozó réten, a nyírek között, mígnem ereszkedőben a Jablonka partja, a Czervensky-rév felé, eltűnik a sövények takarásában. Abból a távolságból a pokrócba burkolózott utasokat senki nem bírta volna felismerni, de amikor meghallotta a lengőajtó nyikorgását, és megérezte, hogy Pochoriles megáll mögötte, azt mondta: Egyikük, úgy hiszem, Kodrin lesz. De Mordwinn kapitányt nem látom közöttük. A többit pedig nem ismerem. Azt se tudom, mit is keresnek ilyenkor a Paltin csalitosai között.

Estefelé, úgy fél hat tájt, Anatol Korkodus átment az irodára. Mintha megérezte volna, Roswitha előjött a konyhából, és ő is bement az irodába. Aztán mind a ketten kijöttek, az öregem hóna alatt a kemény fedelű naplójával, egymás kezét fogva hátrasétáltak a kertbe megnézni a tengerimalacokat. Aztán Roswitha fölzaladt a lépcsőn, integetett Anatol Korkodusnak, aki kicsit még téblábolt az udvaron, aztán hóna alatt a kemény fedelű naplójával visszatért a vendéglőbe. Bement a pult mögé, töltött magának egy pohárka tárnicsgyökér-pálinkát, és beült vele a fogadó konyhájába. Danczura a berbécstokányt kavargatta. Edmund Pochoriles, aki addig a sarokban ült, hirtelen fölállt, ő is belenézett nagy komolyan a lábásba, beleszimatolt, majd hátrafordult.

Te teszel kakukkfűvet a haramiamódra készült berbécstokányba, vagy csak fokhagymát és babérlevelet, kérdezte Anatol Korkodust.

A brigadéros mintha elgondolkozott volna, hogy ez most mit is jelentsen, Pochoriles komolyan érdeklődik-e, vagy tényleg tanácstalan a haramia-berbécstokány dolgában, hogy most válaszoljon-e vagy nem, amikor kintről lovak prűszkölése hallatszott. Majdnem hangtalanul bekanyarodva egy gumikerekű szekér állt meg az udvaron. A szekér elé két szőke ló volt fogva, nyakukból rézcsengők és hatalmas piros bojtok lógtak. De a csengők nyelve szalmával volt körbetekerve, hogy ne szóljon. A szekérről, amely rugós ülésekkel volt ellátva, négy férfi szállt le, egyikük abrakos zsákot akasztott a lovak nyakába, hárman az utca felől kerülve bementek a vendéglőbe. Egyikük Kodrin intendáns komisszárnak nézett ki, de most nem szokásos papos fekete egyenruháját viselte, hanem zsemleszínű utcai ruhát és lakkcipőt, ahogy még soha nem láttuk. A másik kettőt Anatol Korkodus nem ismerte. Az, amelyik kint maradt, a kocsis lehetett, akitől a fuvart bérelték.

A brigadéros Edmund Pochorilesre nézett, hogy mit szól az egészhez. Közben a tálalóablakon át látni lehetett, ahogy a vendégek végigmennek a termen, félretolják a paravánt, mögötte levetik a kabátjukat, fölakasztják a fogásra, és elhelyezkednek a terített asztal mellett.

Megérkeztek, mondta Edmund Pochoriles.

Levetette kötevényét, barna bársonygalléros pincérkabátot vett magára, amit csak ünnepeken lehetett rajta látni, hóna alá vett egy doboz Ses-Bes játékot, és kiment a terembe. Hamarosan visszatért, elővett egy tálcát a tálalóról, rátett egy kis palack tárnicsgyökér-pálinkát, egy kancsó vizet, likőrös- és vizespoharakat, végül a brigadérosra nézett.

Neked is tettem poharat, gondolom, most, hogy megérkeztek, te is bemész hozzájuk, mondta a brigadérosnak.

Anatol Korkodus egy darabig szóttalanul bámult ki a tálalóablakon. Végül megrázza a fejét.

Vidd ki az italukat, aztán küldd nekem ide Kodrin intendánst.

Pochoriles kiment a tálcával, letette az asztra. Töltött a poharakba, előbb a vizeskancsóból, aztán a pálinkából. Egyszer csak maga is leült az asztal mellett szabadon maradt székre, és mialatt a két idegen kinyitotta a Ses-Bes játék dobozát, és kezdte rendezgetni a korongokat, elbeszélgetett velük. Egy idő után föllállt, és még így is váltottak néhány szót. Aztán kijött a konyhába, megrakta a tüzet, félrehúzta a karikákat a tűzhely közepéről, egy üstbe vizet töltött, megsózta, öntött bele pár csepp olajat, és a lyuk fölé helyezte. Egyúttal kavart egyet a berbécstokányon is.

Mit mondott? Kérdezte Anatol Korkodus.

Semmit. Még nem szóltam neki. Töltsék még egy kortyot, vagy majd odabenn iszol velük?

Töltsél.

Jobb, ha bemész magad is, és bemutatkozol. Nem tudom, hogy is képzeled, hogy csak úgy ideküldöm neked?

Mordwinn kapitány nincs velük. Vajon hol maradhatott? És fogalmam sincs, Kodrin kiket hozott ide. Mert a másik kettőt nem ismerem.

Pont azért. Vendégeket vártál, nem? Itt vannak. Mutatkozz be nekik.

Én pedig megint csak arra kérlek, menj és küldd ki nekem az intendánst. Sűgd a fülébe: Anatol Korkodus brigadéros kéreti szépen, egy-két percre, mert most rögtön beszélni akar vele.

Pochoriles kinézett a tálalóablakon át a terembe.

Jó, most az egyszer. De tudd meg, nem szívesen. És inkább írd le egy szalvétára, amit akarsz, és én egy kistányéron majd elébe teszem. De még úgy is. Most már ki kéne menned a terembe.

Amíg Anatol Korkodus írni próbált a szalvétára, Pochoriles, mintha csak magában beszélne, morogva folytatta:

Itt az új kapitány is, meg az új segédpüspök, és ő nem megy ki hozzájuk. Majd hangosan: Tudtommal te hívtad meg őket. A te vendégeid.

Mégis a fogadós a szalvétát Anatol Korkodus soraival kistányérra tette, rá egy üres likőröspoharat nehezéknak, kivitte és letette Kodrin kapitány elé. Állt az asztal előtt kis ideig, Kodrin intendánst hallgatva, bólintott, majd visszatért a konyhába, megemelte a berbécstokány fölött a fedőt, és belekavart. Mit mondott, kijön?

Nem, nem jön ki. Pochoriles közben kinézett a tálalóablakon a terembe. Azt mondanám, most már te se menj be. Kodrin úr azt mondja, hogy el nem bírja képzelni, miről is akarnál beszélni vele. És egyáltalán hogy is jut ilyesmi eszedbe? Elmúltak azok az idők.

Miféle idők?

Hogy még most gondold végig az életedet, ezt tanácsolja neked. Igen, pontosan ezt mondta: elmúltak azok az idők. Ezt üzeni neked.

Jó, megérttem. Anatol Korkodus nyugodtan és megértően bólogatott, kért még egy pohárka tárnicsgyökér-pálinkát, beletöltötte egy pohár vízbe, majd magához intett. Brigitta Konuvalovhoz küldött, hogy azt üzeni, hogy ma este mégiscsak ráér, és ha nem készül korán lefeküdni, és egyébként is szívesen fogadja, hamarosan meg fogja látogatni. Addig is készítsen kettejüknek meleg fürdővizet.

Aznap este a Két Cefrében vacsoráztunk. Miután a vendégek elmentek, Danczura unokahúgom leszedte az asztalt, és friss abrosszal ugyanott újra megterített. A kisebbik asztalnál a két teríték üresen maradt, bizonyára a sínautó vezetőjének és Kodrin intendáns titkárának lett volna ott a helye, de azok valamiért távol maradtak.

Mi Danczurával a konyhában kimártogattuk a lábásból a maradék haramiatokányt, majd Pochoriles elküldött Brigitta Konuvalovhoz, azzal, hogy mondjam meg Anatol Korkodusnak, hogy ha pizstrángot készült aznap vacsorázni, szívesen kisüt néhányat, Danczura azalatt krumplit párol, és kikavarja hozzá a fokhagymamártást.

Úgyhogy késő este a hat személyre frissen terített asztalnál ott ült Anatol Korkodus, Brigitta Konuvalov, a brigadéros másik kedvese, Zsedu Baba és a kiugrott evangélikus lelkész, Lorenz Fabritius.

Mintha a tejszínes vadköményleves, vagy a roston, zsályafüstben piruló pizstráng illatát érezte volna meg, megjelent a bejáratnál Hamilcar Nikonuk csendbiztos is. Odament az asztalhoz, egy darabig egyik lábáról

a másikra állva várta, hogy a két üresen álló szék egyikére meginvitálják, de Anatol Korkodus felismervén szándékát, egyenesen elküldte, a terem fal menti részébe azzal, hogy titkos megbeszélésük van, hivatalos személynek ilyenkor az a dolga, hogy tisztos távolból figyelje, mi történik a teremben. A csendbiztos később a pisztrángból sem kapott, Edmund Pochoriles az egész fazék főtt kukoricát tette elébe az asztalra, végül egy hatalmas, négybe vágott görögdinnyét is kivitt neki. Ők az asztaltól, mi pedig Danczurával a konyhából, a tálalóablakon át néztük, hogy eszik. Nyolc lerágott kukoricacsutka volt előtte, amikor hozzálátott a görögdinnyének.

Később, miután Danczura a rántott ordás palacsintát is föltálalta, Edmund Pochoriles megkért, hogy üljek le a bejárati ajtó elé, és ne engedjek be többet senkit. Ekkor két palack bort vett elő a pult alól, kiment a vendégek asztalához, és leült közéjük.

Eltelt valamennyi idő, amikor Anatol Korkodus átnyúlt az asztal fölött, és megérintette Pochoriles kezét. Mi van?

Semmi. Csak tele van a fejem mindenfélével. Most éppen eszembe jutott valami.

Mondod?

Anatol Korkodus megingatta a fejét, legyintett.

Úgy látszik, valamit mondani akarhatott neki. Aztán meggondolta. Fáradt embereknél előfordul az ilyesmi. Később Danczura odament az asztalukhoz, hogy úgy látja, Hamilcar Nikonuk rosszul van. Az udvaron lévő árnyékszék felé menet összeesett a konyhában, hanyatt fekszik a földön, és akkora a hasa, hogy derékszija elpattant, nadrágjáról már lerepültek a gombok is egytől egyig. Anatol Korkodus engedje meg, hogy kihívja hozzá Nika Karanika gondozónőt, hátha tud vele valamit kezdeni.

De Anatol Korkodus nem figyelt rá, mintha nem is hallotta volna. Kezét, amely, úgy látszik, a borospohártól megnedvesedett, de lehet, csak megnyirkosodott, az abroszba törölte. Újra átnyúlt az asztal fölött, a fogadós kezét megérintve. Megvárta, hogy az nézzen rá.

Emlékszel rá? Arra a nagylábúra. Úgy hívtuk, lóarcú. És vagabundus. Egy délután nálad evett. Szünnap volt, de te mégis megettetted.

Szünnap lett volna? Nem emlékszem.

Szeretném, ha nem felejtened el.

Hogy te mikre emlékszel. Nem is tudom, miért mondod most pont ezeket nekem.

A mai napért. Te tudtál valamit, például azt is, hogy mit kell főzned ma este ezeknek az embereknek.

Csak megérzés kérdése. Tudd meg, megérzése. A jó vendéglős hallgat a sejtéseire.

Aztán csendben iddógáltak sokáig. A bejárat mellől is látszott, hogy Brigitta Konuvalov az asztal alatt Zsedu Baba kezét szorongatja, ha néha el is engedik, egymás combjába markolnak. Anatol Korkodus feje, bozontos hajával mint valami távoli, felhőbe burkolózott hegyorom. Elővette a kemény fedelű füzetét, kinyitotta, és írni kezdett. Amikor jobb keze elfáradt, bal kézzel folytatta.

Írta észrevételeit, amiket már rég nem azok olvastak, akikhez intézte őket.

A nagy csend addig tartott, míg a bejárati ajtó üvegén Balwinder kopogtatott. Balwinder a hivatal mindenese volt, őt mindenképp be kellett engednem.

Hogy a képek, amiket reggel spaklival levakart a közmosoda faláról, és helyüket akrillal kétszer egymás után újra lemeszelte, most ugyanott díszelgnek. A fénykoszorúk újra ott tündökölnek a rózsaszín felhőkön sétáló szakállas öregek feje fölött, és visszfényük ott remeg sárgán a Talpasok utcáján az ablakokon.

Ki is néztünk, és tényleg: a Háromlábú Asszony szobra, a Verhovinát éjjelente megülő sűrű őszi pára mögött, mintha máris egy új napra virradna, a pirkadat arany fényei derengtek.

Kategoria: vers, próza

Denumire autor: Bodor Ádám

Látó Szépirodalmi Folyóirat